

KONSOLIDEERITUD MAJANDUSAASTA ARUANNE 2022

Ärinimi:	Bestair Group OÜ
Põhitegevusala:	EMTAK 43221
Äriregistri number:	11966602
Aadress:	Tallinn, Harju maakond, Veskiposti tn 2, 10138
Telefon:	+372 6064356
E-posti aadress:	info@bestair.ee
Kodulehekülg:	www.bestair.ee
Majandusaasta algus:	01.01.2022
Majandusaasta lõpp:	31.12.2022
Juriidiline vorm:	osaühing
Audiitor:	KPMG Baltics OÜ

SISUKORD

SISUKORD	2
TEGEVUSARUANNE	3
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	5
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	5
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	6
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	7
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	8
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	9
LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON	9
LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUSED.....	9
LISA 3. ARVESTUS- JA ESITLUSVALUUTA	9
LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD JA OTSUSTUSED.....	9
LISA 5. UUED STANDARDID, STANDARDITE MUUDATUSED JA TÕLGENDUSED	10
LISA 6. OLULISEMAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED	12
LISA 7. FINANTSINSTRUMENDID – ÕIGLANE VÄÄRTUS JA RISKIJUHTIMINE	22
LISA 8. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED	25
LISA 9. ETTEMAKSED	25
LISA 10. MUUD LÜHIAJALISED JA PIKAAJALISED FINANTSVARAD.....	25
LISA 11. VARUD	25
LISA 12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA	26
LISA 13. LAENUKOHUSTISED	26
LISA 14. RENDILEPINGUD	27
LISA 15. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD	28
LISA 16. MAKSUVÕLAD	29
LISA 17. OMAKAPITAL	29
LISA 18. MÜÜGITULU	29
LISA 19. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED.....	30
LISA 20. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD.....	30
LISA 21. TÖÖJÕUKULUD	30
LISA 22. FINANTSTULUD JA -KULUD	31
LISA 23. TULUMAKS.....	31
LISA 24. INVESTEERINGUD TÜTARETTEVÕTETESSE JA VÄHEMUSOSALUS.....	31
LISA 25. SEOTUD OSAPOOLED.....	32
LISA 26. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED	33
LISA 27. EMAETTEVÕTTE FINANTSINFORMATSIOON	34
LISA 28. IFRS-ILE ÜLEMINEKU SELGITUS JA VÕRDLUSINFORMATSIOON	38
JUHATUSE KINNITUS AASTAARUANDELE.....	41

TEGEVUSARUANNE

Bestair Group OÜ asutati 14.07.2010. Osaühing oli majandusaastal aktiivselt tegutsev.

Kontserni põhitegevuseks on kütte- ja jahutussüsteemide ning vajalike tarvikute hulgemüük. Peamised sihtturud on Eesti, Rootsi, Norra ja Taani.

Kontserni ettevõtete tegevus on hooajaline ja käibed on suuremad kütteperioodil, kuid iga aastaga on hooajalisuse trend vähenemas. 2022. aasta veebruaris alanud sõda Ukraina ja Venemaa vahel on osutanud mõju ettevõtte majandustegevusele. Seoses sõjaga algas Euroopas energiakriis, mis mõjutas otseselt ettevõtte äritegevust. Hüppeliselt suurenes nõudlus soojuspumpadele, mis omakorda suurendas defitsiiti tarnetes, mis oli alguse saanud Covid-19 pandeemiast ega polnud veel taastunud. Jätkupidevalt kasvasid toormete hinnad ja transport, mis omakorda avaldasid mõju kaupade soetushindadele.

Sõltumata energiakandjate hinnatõusust ja millisel tasemele need pidama jäävad, prognoosib Euroopa soojuspumba assotsiatsioon taastuenergia valdkonnas järgnevatel aastatel kiiret kasvu. Seda toetavad EL otsused ja eesmärgid kliimaneutraalsuse saavutamisel, samuti soov vähendada sõltuvust Venemaa energiakandjatest. Makromajanduslikult avaldab see positiivset mõju kogu grupi tegevusele ja sellest tulenevalt on juhtkond veendumusel, et kogu grupi käive järgmistel majandusaastatel on kasvu-trendis.

Grupi poolt müüdavad tooted aitavad säästa keskkonda. Läbi soojuspumpade tarbitakse vähem energiat, mis on vajalik sooja tootmiseks. See avaldab omakorda positiivset mõju ka sotsiaalselt, läbi mille tarbija kulutused energiakandjatele vähenevad ning kasutatakse taastuenergia lahendusi.

Aruandeaastal alustas ettevõtte tegevustega, mis võimaldaksid järgnevatel perioodidel tagada eesmärgipärase jätkupideva kasvu, suurendades seeläbi grupi konkurentsivõimet. Kõik järgnevatel perioodidel tehtavad investeeringud on eelnevaga seoses. Järgneval majandusaastal ei plaani ettevõtte laiendada teistesse äri sektoritesse, vaid fookuseerib oma tegevust. Olulisi uurimis- ja arendustegevuste projekte ei teostatud ja ei ole plaanis ka järgnevalt majandusaastal teostada.

Kontserni struktuur

Kontserni struktuur on lihtne ja ühetasandiline. Bestair Group omab kõikides tütaretevõtetes 100% suurust osalust. Seisuga 31.12.2022 omab Bestair Group OÜ osalusi alljärgnevatel tütaretevõtetes:

Bestair OÜ – 100%

Bestair Sweden AB – 100%

Bestair Norway AS – 100%

Bestair Denmark Aps – 100%

Bestair Latvia SIA – 100%

Futron Oy – 100%

Majandusaastal võõrandati gruppi kuuluv tütaretevõtte Bestair Kaubandus OÜ, mille tegevuseks oli B2C valdkonna müük Eesti turul. Kuna Bestair Group on oma tegevuses fookuseeritud B2B valdkonnale, siis pidas juhtkond õigeks nimetatud ühing võõrandada Zave Energy Group OÜ-le, kes on ühtlasi seotud osapool, ning keskenduda oma ettevõtete tegevuses B2B valdkonnale.

Osanike kokkuleppel lähtuvalt muudab grupp oma finantsaruandluse standardit 2022. aastal ja läheb üle rahvusvahelisele IFRS standardile (aruande lisa 28). Konsolideerimisgrupi dividendipoliitika on määratud osanike vahelise lepinguga.

Valuutakursside ja intressimäärade muutumise risk

Kontsern omab laenukohustusi nagu arvelduskrediit, faktooring ja äri-laen. Laenuitingimuste ja intressimäärade muutmine olulist riski ettevõtete tegevusele ei avalda. Kontserni ettevõtete tegevusega võivad kaasneva erinevad finantsriskid, sellised nagu valuutarisk, krediidirisk, intressirisk ja samuti ka maksurisk. Kõige enam mõjutab ettevõtete tegevust valuutarisk.

Valuutarisk

Peamine kasutatav valuuta on EURO, mis on fikseeritud ametlik valuuta. Grupis tegevuses on kasutusel erinevad valuutad nagu NOK, DKK, SEK ja USD. Majandusaastal tugevnes Ameerika Ühendriikide dollar märkimisväärselt kui muutus tugevamaks kui Euro. Samuti avaldab mõju ettevõtete tegevusele Rootsi kroon, mis majandusaastal nõrgenes olulisel määral Euro suhtes.

Krediidirisk

Firmal ei ole olulisi krediidiriske. Vähendamaks krediidiriske, hindab kontsern järjepidevalt klientide maksestispliini. Kõik ettevõtete kliendid on krediidi vastu kindlustatud. Kontsernil ei ole olulisi riske üksiklientide ega teiste partnerite suhtes.

Intressirisk

EURIBOR-iga seotud intressimäärade muutused ei oma olulist tähtsust grupi tegevuses kuna ettevõttel ei ole pikaajalisi laene. Ettevõtte ei ole kasutanud enda kindlustamiseks erinevaid finantsinstrumente. Juhtkonna hinnangul on intressirisk minimaalne.

Personal

Bestair Group OÜ juhatuse liikmetele töötasu ega juhatuse liikmete tasu ei makstud. Nõukogu esimehele maksti tasu

Tegevjuhtkonnale ei ole tehtud soodustusi.

Kontserni kuulus seisuga 31.12.2022 16 inimest (31.12.2021: 14 inimest). Tööjõukulud kokku (palgakulu ja sotsiaalmaksukulud) olid aruande-aastal 1 145 522 eurot (eelmisel aruandeaastal 780 088 eurot).

Peamised finantssuhtarvud:

	2022	2021
Müügitulu	34 815 662	22 630 492
Puhaskasum	3 840 018	2 171 481
Käibekasv	54,01%	25,42%
Puhasrentaablus	11,03%	9,6%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	3	1,44
ROA	28,85%	24,67%
ROE	43,78%	77,11%

Suhtarvude arvutamisel kasutatud valemid:

Käibe kasv (%) = (müügitulu 2022 - müügitulu 2021) / müügitulu 2021 * 100

Puhasrentaablus (%) = puhaskasum / müügitulu * 100

Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

ROA (%) = puhaskasum / varad kokku * 100

ROE (%) = puhaskasum / omakapital kokku * 100

Ivo Köpper

Juhatuse liige

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021	1.01.2021
Käibevarad				
Raha ja raha ekvivalendid		2 736 922	1 480 093	1 207 861
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	2 982 581	2 788 382	2 473 997
Ettemaksed	9	443 712	330 569	557 312
Varud	11	6 522 421	3 463 856	1 935 761
Käibevarad kokku		12 685 636	8 062 900	6 174 931
Põhivarad				
Investeeringud sidusettevõtjatesse		0	26 948	25 638
Kinnisvarainvesteeringud		0	50 000	0
Materiaalne põhivara		63 172	89 393	0
Kasutusõiguse vara	14	404 130	443 705	0
Immateriaalne põhivara	12	155 870	130 274	1 350 694
Põhivarad kokku		623 172	740 320	1 376 332
VARAD KOKKU		13 308 808	8 803 220	7 551 263
Kohustised				
Laenukohustised	13,14	1 707 813	1 511 881	2 071 845
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15	1 201 900	3 804 662	2 245 426
Maksuvõlad	16	1 170 871	244 825	132 230
Saadud ettemaksed		144 892	3 209	3 279
Lühiajalised kohustised kokku		4 225 476	5 564 577	4 452 780
Pikaajalised kohustised				
Laenukohustised	13	287 746	358 363	1 368 323
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15	24 277	64 242	61 996
Pikaajalised kohustised kokku		312 023	422 605	1 430 319
Kohustised kokku		4 537 499	5 987 182	5 883 099
OMAKAPITAL				
Osakapital	17	7 424	6 400	6 400
Ülekurss	17	3 129 566	440 990	440 990
Realiseerumata kursivahed	17	-3 651	-198	-113
Jaotamata kasum	17	5 637 970	2 368 846	1 048 334
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		8 771 309	2 816 038	1 495 611
Mittekontrolliv osalus		0	0	172 553
Omakapital kokku		8 771 309	2 816 038	1 668 164
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU		13 308 808	8 803 220	7 551 263

KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Müügitulu	18	34 815 662	22 630 492
Muud äritulud		24 203	613 985
Kaubad, toore, materjal ja teenused	19	-29 156 502	-19 006 274
Mitmesugused tegevuskulud	20	-1 076 457	-803 955
Tööjõukulud	21	-1 145 522	-780 088
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	12	-195 069	-165 280
Muud ärikulud		-26 216	-1 717
Ärikasum (kahjum)		3 240 100	2 487 163
Finantstulud	22	555	43 002
Finantskulud	22	-179 329	-218 090
Finantstulud ja -kulud kokku		-178 774	-175 080
Kasum tütarettevõtte müügist		870 506	3 567
Kasum (kahjum) enne tulumaksu		3 931 832	2 315 642
Tulumaksukulu		-91 814	-144 161
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)		3 840 018	2 171 481

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	Lisa	2022	2021
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Ärikasum		3 240 100	2 487 163
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	12	195 069	165 280
Kasum (kahjum) materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist		0	-591 909
Finantstulud- ja kulud	22	-108 159	-35 110
Tulumaksukulu			
Muud korrigeerimised		-137 633	0
Muutused:			
Varud	11	-3 058 565	-1 528 095
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	8	-194 199	-715 984
Ettemaksed	9	-113 143	-70 707
Võlad tarnijatele ja muud võlad	15,16	-1 959 958	1 674 097
Laekunud intressid		555	942
Makstud intressid		-71 169	-137 353
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU		-2 207 102	1 248 324
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	12	-173 009	-212 300
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist		0	2 500 000
Tasutud kinnisvarainvesteeringute soetamisel		0	-50 000
Laekunud kinnisvarainvesteeringute müügil		50 000	0
Laekunud tütarettevõtjate müügist		1 500 000	2 896
Antud laenud		0	-45 125
Antud laenude tagasimaksed		0	172 365
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		1 376 991	2 367 836
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST			
Saadud laenude tagasimaksed		-740 391	-1 234 223
Arvelduskrediidi saldo muutus		0	-1 178 822
Rendikohustiste tagasimaksed		-131 336	-85 151
Faktooringukohustus		928 334	126 213
Makstud dividendid	17	-564 000	-827 869
Sissemakstud osakapital		2 689 600	0
Makstud tulumaks		-91 814	-144 161
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		2 090 393	- 3 344 013
RAHAVOOD KOKKU		1 260 282	272 147
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul		1 480 093	1 207 861
Valuutakursi muutuste mõju		-3 453	-85
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul		2 736 922	1 480 093

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital				Kokku	Vähemusosalus	Omakapital kokku
	Osakapital	Ülekurss	Realiseerumata kursivahed	Jaotamata kasum (kahjum)			
Saldo seisuga 01.01.2021	6 400	440 990	-113	1 048 334	1 495 611	172 553	1 668 164-
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-	-	-	2 171 481	2 171 481	-	-2 171 481
Muu koondkasum (realiseerimata kursivahed)	-	-	-85	-	-85	-	-85
Makstud dividendid	-	-	-	-639 200	-639 200	-188 669	-827 869
Muud muutused omakapitalis	-	-	-	-211 769	-211 769	16 116	-195 653
Saldo seisuga 31.12.2021	6 400	440 990	-198	2 368 846	2 816 038	0	2 816 038
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-	-	-	3 840 018	3 840 018	-	3 840 018
Muu koondkasum (realiseerimata kursivahed)	-	-	-3 453	-3 453	-3 453	-	-3 453
Makstud dividendid	-	-	-	-564 000	-564 000	-	-564 000
Muud muutused omakapitalis	1 024	2 688 576	-	-6 894	2 682 706	-	2 682 706
Saldo seisuga 31.12.2022	7 424	3 129 566	-3 651	5 637 970	8 771 309	-	8 771 309

Detailsem info kontserni omakapitali kirjete kohta on toodud lisas 17.

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD

LISA 1. ÜLDINE INFORMATSIOON

Bestair Group OÜ (edaspidi ka emaettevõtte või ettevõtte) on Eesti Vabariigis 14.07.2010 asutatud äriühing. Emaettevõtte registreeritud aadress on Veskiposti 2, Tallinn, 10138, Eesti Vabariik. Bestair Group OÜ 31.12.2022 lõppenud majandusaasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne hõlmab emaettevõtet ja tema tütarettevõtteid Futron OY, Bestair OÜ, Bestair Estonia OÜ, Bestair Sweden AB, Bestair Denmark Aps, Bestair Norway AS ja Bestair Latvia SIA (edaspidi kontsern). Kontserni põhitegevusaladeks on kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete müük.

LISA 2. ARUANDE KOOSTAMISE ALUSED

Kontserni 31. detsembril 2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on kontserni esimene IFRS konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne. Informatsioon IFRS-ile üleminekust tingitud korrigeerimiste kohta on avalikustatud lisas 28.

Kirjeldatud arvestus- ja aruandluspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt kõigi aruandes esitatud perioodide suhtes.

Käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande on kinnitanud kontserni juhatus 31.03.2023. Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule peab majandusaasta aruande täiendavalt heaks kiitma kontserni nõukogu.

LISA 3. ARVESTUS- JA ESITLUSVALUUTA

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, mis on emaettevõtte arvestus- ja esitlusvaluutaks.

LISA 4. OLULISED RAAMATUPIDAMISHINNANGUD JA OTSUSTUSED

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kasutanud hinnanguid ja otsustusi, mis mõjutavad kontserni arvestuspõhimõtete rakendamist ning aruandes kajastatud varade, kohustiste, tulude ja kulude kajastatud summasid. Tegelikud tulemused võivad erineda nendest hinnangutest.

Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt läbi. Muudatusi hinnangutes kajastatakse edasiulatuvalt. Oluline on varude neto realiseerimisväärtuse määramine.

Olulised otsused. 2022. majandusaastal toimusid muudatused grupis. Müüdi tütarfirma Bestair Kaubandus OÜ grupist välja. Samuti asutati tütarfirma Lätis, mis aktiivset majandustegevust veel ei ole alustanud.

Õiglaste väärtuste mõõtmine

Mitmed kontserni arvestuspõhimõtted ning avalikustamisnõuded nõuavad õiglase väärtuse mõõtmist.

Õiglane väärtus on hind, mida saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel mõõtmiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapäraseks tehingus. Õiglase väärtuse mõõtmisel eeldatakse, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas:

- vara või kohustise põhiturul; või
- kui põhiturg puudub, siis vara või kohustise jaoks soodsaimal turul.

Kontsernil peab olema mõõtmiskuupäeval juurdepääs põhi- või soodsaimale turule.

Vara või kohustise õiglase väärtuse määramisel kasutatakse eeldusi, mida turuosalisel kasutaksid vara või kohustise hinna määramisel, eeldades, et turuosalisel tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Mittefinantsvara õiglase väärtuse määramisel võetakse arvesse turuosalise võimet luua majanduslikke hüvesid, kasutades vara parimal viisil või müües selle turuosalisele, kes kasutaks vara parimal viisil.

Kontsern rakendab hindamistehnikaid, mis on konkreetsetes olukorras sobilikud ja mille jaoks on olemas piisavalt õiglase väärtuse määramiseks vajalikke andmeid, kasutades maksimaalselt asjakohaseid jälgitavaid sisendeid ja minimaalselt mittejälgitavaid sisendeid, mis on kogu määramise seisukohast olulised:

- 1. tase — varade või kohustiste (korrigeerimata) noteeritud hinnad aktiivsetel turgudel;
- 2. tase — hindamistehnikad, mille madalaima taseme sisend, mis on kogu määramise seisukohast oluline, on kas otseselt või kaudselt jälgitav;
- 3. tase — hindamistehnikad, mille madalaima taseme sisend, mis on kogu määramise seisukohast oluline, on mittejälgitav.

Lisateave õiglase väärtuse määramisel tehtud eelduste, sisendite ning hinnangute kohta on toodud järgmistes lisades:

- Lisa 7 finantsinstrumendid

LISA 5. UUED STANDARDID, STANDARDITE MUUDATUSED JA TÕLGENDUSED

Järgnevad uued standardid, tõlgendused ja muudatused ei kohaldu veel 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioodile ning neid ei ole käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb need standardid, tõlgendused ja muudatused rakendada siis, kui see muutub kohustuslikuks.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ ja IFRSi rakendusjuhendi nr 2 „Olulisuse üle otsustamine“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem

rakendamine.) Standardi IAS 1 muudatuste eesmärk on aidata ettevõtetel avalikustada arvestuspõhimõtete

kohta kasulikumat teavet:

- nõudes ettevõtetelt vaid oluliste arvestuspõhimõtete avalikustamist;
- selgitades, et ebaoluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted on samuti ebaolulised ega vaja seetõttu avalikustamist, ja
- selgitades, et ka mitte kõik oluliste tehingute, muude sündmuste või tingimustega seotud arvestuspõhimõtted ei ole ettevõtte raamatupidamise aruande seisukohalt olulised.

Rahvusvaheliste Raamatupidamisstandardite Nõukogu muutis ka IFRS-i rakendusjuhendit nr 2, lisades juhise ja kaks lisanäidet olulisuse mõiste rakendamise kohta arvestuspõhimõtete avalikustamisel.

Muudatused on kooskõlas mõiste „olulisus“ täpsustatud määratlusega:

„Teave arvestuspõhimõtete kohta on oluline, kui seda koos ettevõtte raamatupidamise aruandes sisalduva muu teabega käsitledes võib mõistlikult eeldada, et see mõjutab otsuseid, mida üldotstarbelise raamatupidamise aruande põhikasutajad selle raamatupidamise aruande alusel teevad“.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestuspõhimõtted, arvestushinnangute muutused ja vead“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatustega võetakse kasutusele mõiste „arvestushinnangud“ uus määratlus: selgitatakse, et need on raamatupidamise aruandes esitatud rahalised summad, mille mõõtmisega kaasneb määramatus. Muudatustega selgitatakse ka arvestuspõhimõtete ja arvestushinnangute vahelist seost: täpsustatakse, et ettevõtte annab arvestushinnangu selleks, et saavutada arvestuspõhimõtete kehtestatud eesmärgi.

Muudatused ei avalda eeldatavasti kontsernile olulist mõju, kuna nenedega antakse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitleda hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Tulumaks“ muudatused

Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine.

Muudatused selgitavad sellistest tehingutest tuleneva edasilükkunud tulumaksu arvestamist, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustist ning mõlema suhtes rakendatakse ühesugust maksustamist. Muudatustega kitsendatakse esmase kajastamise erandi rakendusala nii, et kõnealune erand ei kehti tehingutele, millest tekivad võrdsed ja tasaarvestatavad ajutised erinevused. Seetõttu peavad ettevõtted kajastama edasilükkunud tulumaksuvarasid ja -kohustisi ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad rendilepingu ja kasutuselt kõrvaldamise eraldise esmasel kajastamisel.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine.)

Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standard IFRS 16 „Rendid“: Rendikohustus müük-tagasirent muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt perioodidele alates IFRS 16 rakendamisest. Lubatud on varasem rakendamine.)

Standardi IFRS 16 „Rendid“ muudatused mõjutavad seda, kuidas müüja-rentnik kajastab müügi-tagasirendi tehingust tulenevaid muutuvaid rendimakseid. Muudatustega kehtestatakse muutuvaltele maksetele uus arvestusmudel.

Muudatustega kinnitatakse järgmist.

- Esmasel kajastamisel võtab müüja-rentnik müügi-tagasirendi tehingust tuleneva rendikohustise mõõtmisel arvesse muutuvaid rendimakseid.
- Pärast esmast kajastamist rakendab müüja-rentnik rendikohustise hilisema arvestusega seotud üldisi nõudeid selliselt, et ta ei kajasta temale allesjääva kasutusõigusega seotud kasumit ega kahjumit.

Müüja-rentnik võib kasutada teistsuguseid lähenemisviise, mis on kooskõlas uute hilisema mõõtmise nõuetega. Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Muud muudatused

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis veel ei kehti, ei ole eeldatavasti olulist mõju ettevõtte raamatupidamise aruandele.

LISA 6. OLULISEMAD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Alljärgnevalt on esitatud kokkuvõte käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel rakendatud olulistest arvestuspõhimõtetest. Kirjeldataud arvestuspõhimõtteid on rakendatud järjepidevalt, kui järgnevas tekstis ei ole vastupidist märget.

Konsolideeritud aruannete koostamine

Käesolev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab Bestair Group OÜ ja selle tütarettevõtete finantsnäitajaid rida-realt konsolideerituna.

Äriühendused

Äriühendus on tehing või muu sündmus, milles kontsern saavutab kontrolli ühe või mitme äri üle. Äri on tegevuste ja varade integreeritud kogum, mida saab läbi viia ja juhtida eesmärgiga pakkuda klientidele kaupu või teenuseid, luua investeerimistulu või luua tavapärasest tegevusest muud tulu. Kui omandatud varad ei ole äri, arvestab kontsern tehingut või muud sündmust vara omandamisena.

Omandamise kuupäeva seisuga kajastab omandaja oma osaluse omandatava varades, kohustistes ja tingimuslikes kohustistes ning tema bilansis tekkivas firmaväärtuses ning oma osa omandatava tuludest ja kuludest kasumiaruandes. Tütarettevõtete konsolideerimine lõpetatakse, kui emaettevõtte kaotab kontrolli tütarettevõtte üle.

Äriühendusi arvestatakse finantsaruannetes ostumeetodil.

Tütarettevõtted

Tütarettevõtte konsolideerimist alustatakse hetkest, kui kontsern omandab kontrolli antud tütarettevõtte üle ning lõpetatakse hetkel, kui kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab. Kõiki tütarettevõtete poolt aasta jooksul omandatud või müüdud varasid, kohustisi, tulusid ja kulusid kajastatakse konsolideeritud koondkasumiaruandes alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kuupäevani, mil kontsern kontrolli tütarettevõtte üle kaotab. Vajadusel korrigeeritakse tütarettevõtete finantsnäitajaid, et need oleksid kooskõlas kontserni arvestuspõhimõtetega.

Mittekontrolliv osalus

Mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes on mittekontrollivatele osanikele kuuluv osa omandatava ettevõtte netovarade õiglasest väärtuses.

Kontserni osaluse muutused tütarettevõttes, mis ei põhjusta kontrolli kaotust, kajastatakse omakapitalitehingutena.

Kontrolli kaotamine

Kui kontsern kaotab kontrolli tütarettevõtte üle, lõpetab ta tütarettevõtte varade ja kohustiste ning nendega seotud mittekontrolliva osaluse ja muude omakapitali komponentide kajastamise. Kontrolli kaotamisest tulenev kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes. Endises tütarettevõttes säilinud osalust mõõdetakse õiglasest väärtuses.

Konsolideerimisel elimineeritavad tehingud

Kõik kontsernisisesed varad ja kohustised, omakapital, tulud, kulud ja rahavood, mis on seotud kontserni liikmete vaheliste tehingutega, elimineeritakse konsolideerimisel täielikult.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendid hõlmavad sularaha kassas, nõudmiseni hoiuseid pangas, muid lühiajalisi likviidseid investeeringuid, mille esialgne tähtaeg on kuni kolm kuud ja mille väärtuse muutumise risk on ebaoluline.

Välisvaluuta

Kontserni iga konsolideeritud üksuse arvestusvaluuta on üksuse tegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta. Kontserni esitusvaluuta on euro, mis on Eesti Vabariigi ametlik vääring. Emaettevõtte arvestusvaluutaks on euro, aga kontserni ettevõtetes on kasutusel ka DKK, SEK ja USD.

Välisvaluuta ümberarvestus

Välisvaluutas toimunud tehingud arvestatakse ümber kontserni ettevõtete arvestusvaluutadesse tehingu toimumise kuupäeval kehtinud vahetuskursiga. Välisvaluutas toimunud tehing arvestatakse ümber eurodesse, kasutades tehingu toimumise päeval kehtinud Euroopa Keskpanka vahetuskurssi.

Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised konverteeritakse arvestusvaluutasse aruandekuupäeval kehtiva arvestusvaluuta vahetuskursi järgi. Monetaarsete varade või kohustustega seotud kursivahedest tekkiv kasum või kahjum on aruandeperioodi alguse arvestusvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse ja perioodi lõpul kehtiva vahetuskursiga ümberhinnatud välisvaluutas fikseeritud korrigeeritud soetusmaksumuse vahe.

Välisvaluutas fikseeritud mittemonetaarsed varad ja kohustised, mis on kajastatud soetusmaksumuses, konverteeritakse arvestusvaluutasse tehingukuupäeval kehtiva arvestusvaluuta vahetuskursi järgi. Mittemonetaarsed varad ja kohustised, mida mõõdetakse välisvaluutas fikseeritud õiglases väärtuses, arvestatakse arvestusvaluutasse ümber selle kuupäeva vahetuskursiga, mil õiglane väärtus kindlaks määrati. Ümberarvestamisel kasutatakse Euroopa Keskpanka vastava valuuta ametlikku noteeringut. Ümberarvestamisel tekkivad kursivahed kajastatakse kasumis või kahjumis.

Välisriikides asuvate tütarettevõtete finantsaruannete teisendamine

Välismaiste üksuste varad ja kohustused, sh soetamisel tekkinud firmaväärtus ja õiglase väärtuse korrigeerimised, arvestatakse aruandekuupäeva vahetuskurssidega ümber eurodesse. Välismaiste üksuste tulud ja kulud arvestatakse eurodesse tehingupäeval kehtinud vahetuskursside alusel.

Kursivahesid kajastatakse muus koondkasumis ning esitatakse omakapitali koosseisus kursivahede reservina. Välismaise üksuse sellisel võõrandamisel, mille tulemusena kaob valitsev või oluline mõju, kantakse vastava välismaise üksusega seotud kumulatiivne summa kursivahede reservist võõrandamisel tekkinud kasumi või kahjumi osana kasumisse või kahjumisse. Kui kontsern võõrandab vaid osa oma osalusest tütarettevõttes, mille koosseisus on välismaine üksus, ja säilitab valitseva mõju, omistatakse vastav proportsionaalne osa kumulatiivsest summast tagasi mittekontrollivale osalusele.

Finantsvarad ja -kohustised

Kajastamine ja esmane mõõtmine

Nõudeid ostjate vastu kajastatakse nende tekkimise hetkel. Kõik ülejäänud finantsvarad- ja kohustised kajastatakse siis, kui kontsernist saab instrumendi lepinguline osapool. Kontsern mõõdab esmasel kajastamisel finantsvara või -kohustist selle õiglases väärtuses, millele on lisatud või millest on maha arvatud tehingukulutused, mis on otseselt seotud finantsvara omandamise või finantskohustise emiteerimisega. Nõudeid ostjate vastu, mis ei ole seotud olulise rahastamise komponendiga, võetakse esmasel kajastamisel arvele tehinguhinnas.

Klassifitseerimine, edasine mõõtmine ning kasumid ja kahjumid

Finantsvarad

Kontsern kajastab finantsvara edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi või õiglates väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Finantsvarasid ei klassifitseerita ümber pärast nende esmast kajastamist, välja arvatud juhul, kui kontsern muudab oma finantsvarade haldamise ärimudelit, sellisel juhul klassifitseeritakse kõik mõjutatud finantsvarad ümber ärimudeli muutusele järgneva esimese aruandeperioodi esimesel päeval.

Finantsvarasid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kui mõlemad järgmised tingimused on täidetud:

- finantsvara hoitakse ärimudeli raames, mille eesmärk on hoida finantsvara lepingupõhiste rahavoogude kogumiseks; ja
- finantsvara lepingutingimustest tulenevad kindlaksmääratud kuupäevadel rahavood, mis on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kontsern klassifitseerib korrigeeritud soetusmaksumuses mõõdetavateks finantsvaradeks raha ja raha ekvivalendid, nõuded ostjate vastu, antud laenud ja muud nõuded.

Finantsvara mõõdetakse õiglates väärtuses muutusega läbi muu koondkasumi, kui see vastab mõlemale järgmisele tingimusele ja seda ei ole määratud varana, mida kajastatakse õiglates väärtuses muutusega läbi kasumiaruande:

- instrumente hoitakse ärimudelis, mille eesmärk on saavutada nii lepinguliste rahavoogude kogumine kui ka finantsvarade müük; ja
- lepingutingimused tagavad kindlatel kuupäevadel rahavood, milleks on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress.

Kõik finantsvarad, mis ei ole klassifitseeritud mõõdetavateks korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi nagu on eelpool kirjeldatud, mõõdetakse õiglates väärtuses muutusega läbi kasumiaruande.

Esmasel kajastamisel võib kontsern õiglates väärtuses läbi kasumiaruande mõõdetavaks määratleda ka finantsvarad, mis vastavad kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglates väärtuses läbi muu koondkasumi kajastamise tingimustele, kui see kas kõrvaldab või vähendab oluliselt mõõtmise või kajastamise järjepidevusetust, mis muul juhul tekiks varade või kohustiste mõõtmisest või nendelt saadavate kasumite või kahjumite kajastamisest erinevatel alustel.

Järgnev tabel annab ülevaate kontserni finantsvaradest ning nende mõõtmisest ja kasumite ning kahjumite kajastamisest.

Korrigeeritud soetusmaksumus	Antud varad kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvutatakse maha kahjum vara väärtuse langusest. Intressitulu, kasum või kahjum valuutakursi muutusest ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse kasumiaruandes.
-------------------------------------	---

Finantskohustised

Finantskohustised klassifitseeritakse mõõdetuna kas korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Finantskohustis klassifitseeritakse õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, kui seda hoitakse kauplemise eesmärgil, see on tuletisinstrument või see on sellisena kajastatud esmasel kajastamisel. Finantskohustised õiglates väärtuses muutustega läbi kasumiaruande hinnatakse õiglates väärtuses ning puhaskasum ja -kahjum, sealhulgas mis tahes intressikulud, kajastatakse kasumiaruandes.

Muud finantskohustised kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Intressikulud ja kasum või kahjum valuutakursi muutusest kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõpetamisel tekkinud kasum või kahjum kajastatakse läbi puhaskasumi.

Kajastamise lõpetamine

Finantsvarad

Kontsern lõpetab finantsvara kajastamise siis ja ainult siis, kui lepingujärgsed õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad või kui kontsern kannab finantsvara üle ning ülekandmine vastab kajastamise lõpetamise kriteeriumitele. Kontsern annab lepinguliste rahavoogude saamise õiguse üle tehingus, mille puhul antakse üle kõik finantsvara omamisega seotud riskid ja hüved või kus kontsern ei anna üleandmise käigus finantsvara omamisega seotud riske ja hüvesid, kuid kontsernil ei säili kontrolli finantsvara üle.

Tehingud, millega kontsern annab üle oma finantsaruannetes kajastatud varad, kuid kontsern säilitab kõik või põhilised üleantud varade riskid ja hüved, siis sellistel juhtudel üleantud vara kajastamist kontsern ei lõpeta.

Finantskohustised

Kontsern eemaldab finantskohustise oma finantsseisundi aruandest siis ja ainult siis, kui see on kustutatud. See tähendab kui lepingus määratletud kohustis on täidetud, tühistatud või aegunud. Kontsern lõpetab finantskohustise kajastamise, kui finantskohustise tingimusi muudetakse nõnda, et kohustise rahavood on oluliselt erinevad esialgsest kohustisest. Sellisel juhul kajastatakse muudetud tingimustel põhinevat uut finantskohustist õiglasest väärtuses.

Erinevus lõpetatud finantskohustise või teisele osapoolale ülekantud finantskohustise (või finantskohustise osa) bilansilise jääkmaksumuse ja makstud tasu, sealhulgas kõigi ülekantud mitterahaliste varade või võetud kohustiste vahel kajastatakse läbi puhaskasumi.

Saldeerimine

Finantsvarad ja -kohustised tasaarvestatakse ja kajastatakse netosummana finantsaruandes siis ja ainult siis, kui kontsernil on sel hetkel seaduslik õigus summasid tasaarveldada ja kontsernil on teadlik kavatsus need kas tasuda netopõhiselt või realiseerida vara ja tasuda samaaegselt kohustis.

Finantsvarade väärtuse langus

Kontsern rakendab väärtuse languse kajastamisel oodatava krediidikahjumi mudelit korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade suhtes.

Kontsern mõõdab väärtuse langust summas, mis võrdub eluea jooksul oodatavate krediidikahjumitega, välja arvatud finantsvarad, mille väärtuse langus mõõdetakse summas, mis võrdub 12 kuu jooksul oodatavate krediidikahjumitega:

- muud nõuded;
- raha- ja raha ekvivalendid, mille krediidirisk ei ole pärast esmast kajastamist märkimisväärselt suurenenud.

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moodustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatavate krediidikahjumi summas.

Kontsern kajastab alati nõuetele ostjate vastu moodustatud allahindluse summas, mis võrdub nende kehtivusaja jooksul eeldatavalt tekkiva krediidikahjumiga. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoridega seotud tegurite, üldiste majandustingimuste ning vajadusel raha ajaväärtusega. Eeldatavad krediidikahjumid on tõenäosusega kaalutud hinnangulised krediidikahjumid. Krediidikahjum on vahe lepingujärgsete rahavoogude ja kontserni poolt oodatavate rahavoogude vahel, mida diskonteeritakse finantsvara sisemise intressimääraga.

Igal aruandekuupäeval hindab kontsern, kas korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade krediidikvaliteet on langenud. Finantsvara krediidikvaliteet on langenud, kui on toimunud üks või mitu sündmust,

mis avaldavad selle finantsvara eeldatavatele tulevastele rahavoogudele negatiivset mõju. Asjaolud, mis annavad indikatsiooni, et finantsvara krediitkvaliteet on langenud, on järgmised:

- võlgniku olulised finantsraskused;
- lepingu rikkumine (kohustise mittetäitmine või tähtjaks tasumata jätmine);
- laenu või ettemakse restruktureerimine tingimustel, mida kontsern muul juhul ei oleks teinud;
- on tõenäoline, et võlgnik satub makseraskustesse.

Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade väärtuse languse võrra vähendatakse varade bilansilist maksumust.

Varud

Varud võetakse arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest ja muudest otsestest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude arvestamisel kasutatakse kontsernis individuaalmaksumuse meetodit.

Varud kajastatakse soetusmaksumuses või neto realiseerimisväärtuses, olenevalt sellest, kumb on madalam. Varude allahindlus neto realiseerimisväärtuseni kajastatakse aruandeperioodi kuluna allahindluse perioodi müüdüd toodangu kuludes. Juhul kui varem allahinnatud neto realiseerimisväärtus hilisematel perioodidel taas tõuseb, tuleb varasem allahindlus tühistada.

Neto realiseerimisväärtus on hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud hinnangulised kulutused, mis on vajalikud toote müügi valmidusse viimiseks ja müügi sooritamiseks. Materjale ja lõpetamata toodangut hinnatakse alla juhul, kui nendest valmistatavate valmistoote hinnanguline soetusmaksumus ületab samade valmistoote neto realiseerimisväärtuse.

Varude hindamisel neto realiseerimismaksumusse kajastatakse allahindlusest tulenevad kulud allahindluse perioodil koondkasumiaruande kirjel „Kaubad, toore, materjal ja teenused“.

Inventuuri käigus tuvastatud puudu- või ülejääke kajastatakse koondkasumiaruandes muudes ärituludes või – kuludes.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvara (maa või ehitis, osa ehitisest või mõlemad), mida hoitakse (kas omanikuna või kasutamiseõiguse esemeks oleva vara rentnikuna) eelkõige renditulu teenimise, kinnisvara väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte kasutamiseks kaupade tootmisel, teenuste osutamisel või halduslikel eesmärkidel või müügiks tavapärase majandustegevuse käigus.

Esmasel kajastamisel võetakse kinnisvarainvesteering konsolideeritud finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab soetamisega otseselt seonduvaid tehingutasusid ja muid tehtud vältimatuid kulutusi vara soetamiseks (sh laenukasutuse kulud). Edaspidi kajastatakse kinnisvarainvesteeringud soetusmaksumuses sarnaselt materiaalsetele põhivaradele.

Kinnisvarainvesteeringu kajastamine finantsseisundi aruandes lõpetatakse objekti võõrandamise või kasutusest eemaldamise korral, kui varast ei teki eeldatavasti tulevast majanduslikku kasu. Kinnisvarainvesteeringu kajastamise lõpetamisest tekkinud kasum ja kahjum kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis. Kui kinnisvaraobjekti kasutamise eesmärk muutub, klassifitseeritakse vara finantsseisundi aruandes ümber. Alates muutuse toimumise kuupäevast rakendatakse objekti suhtes selle varaklassi arvestuspõhimõtteid, kuhu objekt on üle kantud.

Materiaalne põhivara

Arvele võtmine ja kajastamine

Materiaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused vara väärtuse langusest.

Kui materiaalse põhivara eri osadel on erineva pikkusega kasulikud eluead, võetakse nad arvele eraldi põhivaraobjektidena (oluliste komponentidena). Iga komponendi kuluminorm määratakse eraldi, lähtudes komponendi eeldatavast kasulikust elueast.

Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Hilisemad kulutused

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad kulutused lisatakse vara soetusmaksumusele ainult juhul, kui on tõenäoline, et ettevõtte saab tulevikus tehtud kulutustest majanduslikku kasu. Muud hooldus- ja remondikulud kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsioon

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale ning see kajastatakse kasumiaruandes. Materiaalse põhivara kasulik eluiga vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpus ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st edasiulatuvalt. Varaobjekti hakatakse amortiseerima alates hetkest, kui ta on kasutusvalmis (juhtkonna poolt ette nähtud asukohta ja tööseisundisse viidud).

Materiaalse põhivara kasulikud eluead põhivara gruppide lõikes (aastates):

- Masinad ja seadmed 2,5-5 aastat
- Arvutustehnika 2,5-5 aastat
- Transpordivahendid 5-10 aastat
- Tööriistad ja inventar 2,5-5 aastat
- Muu materiaalne põhivara 2,5-5 aastat

Vara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt „Vara väärtuse langus“ arvestuspõhimõtte juures.

Immateriaalne põhivara

Arvele võtmine ja kajastamine

Muu immateriaalne põhivara	Muid immateriaalseid põhivarasid, mille ettevõtte on omandanud ja millel on piiratud kasulik eluiga, hinnatakse soetusmaksumuses, millest on lahutatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused.
-----------------------------------	---

Hilisemad kulutused

Hilisemad kulutused kapitaliseeritakse ainult siis, kui need suurendavad tulevikus saadavat majanduslikku kasu, mis väljendub konkreetsetes varas, millega need on seotud. Kõik muud kulutused, sealhulgas ettevõttesiseselt loodud firmaväärtusele ja kaubamärkidele tehtud kulutused, kajastatakse nende tekkimise hetkel kasumiaruandes.

Amortisatsioon

Amortisatsiooni arvestatakse lineaarsel meetodil, jaotades soetusmaksumuse kuni lõppväärtuseni vara hinnangulisele kasulikule elueale, ning see kajastatakse üldjuhul kasumiaruandes.

Immateriaalse põhivara kasulikud eluead põhivara gruppide lõikes (aastates):

- Arvutitarkvara 2,5-5 aastat
- Ostetud, litsentsid, kaubamärgid 2,5-5 aastat
- Muud immateriaalsed põhivarad 2,5-5 aastat

Amortisatsioonimeetodid, aastased amortisatsioonimäärad ja jääkväärtused vaadatakse üle igal aruandekuupäeval ja vajadusel korrigeeritakse.

Vara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt „Vara väärtuse langus“ arvestuspõhimõtte juures.

Vara väärtuse langus

Mittefinantsvara väärtuse langus

Vara, mis ei ole varud, raamatupidamisväärtust vaadatakse üle vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpus. Ülevaatamise eesmärgiks on tuvastada, ega pole indikaatoreid, mis nõuaks vara allahindamist. Juhul, kui on põhjust eeldada, et teatud põhivara objekti kaetav väärtus võib olla langenud alla tema raamatupidamisväärtuse, viiakse läbi vara väärtuse test ning vajadusel hinnatakse vara alla.

Vara kaetav väärtus on kas selle vara või raha teeniva üksuse õiglane väärtus, millest on maha arvatud müügikulud või kasutusväärtus, olenevalt sellest kumb neist on suurem.

Kasutusväärtuse hindamisel diskonteeritakse hinnangulisi tulevasi rahavoogusid diskontomääraga, mis väljendab hetke turuväärtuse suundumusi ja varaga seotud spetsiifilisi riske. Vara väärtuse languse testimiseks grupeeritakse varad kõige väiksemasse võimalikku varade gruppi, mille pidevast kasutamisest on võimalik rahavoogusid eristada ning mis on olulises osas sõltumatud teistest varadest või varade gruppidest (raha teenivatest üksustest) saadavatest rahavoogudest. Väärtuse languse testimise eesmärgil on äriühendusest tekkinud firmaväärtused jagatud ettevõtte nendele raha teenivatele üksustele, mis peaksid saama konkreetsest äriühendusest tekkivast sünergiast majanduslikku kasu.

Vara väärtuse langus kajastatakse kahjumina, kui vara või selle raha teeniva üksuse raamatupidamisväärtus ületab selle hinnangulist kaetavat väärtust. Vara väärtuse langusest tekkinud kahjumid kajastatakse perioodi kuludes. Raha teeniva üksuse väärtuse langusest tekkinud kahjumit kajastatakse esmalt selleks, et vähendada üksusele omistatud firmaväärtuse raamatupidamisväärtust ning seejärel proportsionaalselt üksuse muude varade raamatupidamisväärtust.

Kui väärtuse vähenemise põhjus kaob, tühistatakse varem kajastatud allahindlus. Allahindluse asjaolude muutumist analüüsitakse vähemalt kord aastas aruandeperioodi lõpus. Allahindlusi tühistatakse ja vara väärtust suurendatakse maksimaalselt raamatupidamisväärtuseni, mis varal oleks kujunenud, kui allahindlust ei oleks tehtud, arvestades sealhulgas vahepealset kulumit. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis samal real, kus kajastus varasem allahindlus.

Finantsvara väärtuse langus

Finantsvara väärtuse languse hindamist on kirjeldatud üksikasjalikumalt finantsvarad ja -kohustised arvestuspõhimõtete osas.

Rendiarvestus

Lepingu sõlmimisel hindab kontsern, kas leping on rendileping või kas leping sisaldab endas renti. Leping on rendileping (või sisaldab endas renti), kui leping annab õiguse kontrollida ja kasutada kindlaksmääratud vara teatud aja jooksul tasu eest. Hindamaks, kas leping annab õiguse kontrollida ning kasutada vara, kasutab kontsern IFRS 16 rendi definitsiooni.

Kontsern kui rentnik

Rendikomponenti sisaldava lepingu sõlmimisel või muutmisel jaotab kontsern lepingus sisalduva tasu igale rendikomponendile selle eraldiseisva hinna alusel.

Kontsern kajastab kasutusõiguse vara ja rendikohustist rendi alguse kuupäeval. Kasutusõiguse vara mõõdetakse algselt soetusmaksumuses, mis koosneb rendikohustise algsummast. Rendikohustise algsummat korrigeeritakse tehtud ettemaksete võrra, tehtud otseste kulutuste võrra ning taastamiskulude võrra (mis tulenevad vara demonteerimisest ning taastamisest). Saadud summast on maha arvatud saadud rendisoodustused.

Kasutusõiguse vara amortiseeritakse lineaarsel meetodil rendi alguskuupäevast kuni rendiperioodi lõpuni, välja arvatud juhul, kui rendilepinguga antakse alusvara omandiõigus kontsernile rendiperioodi lõpus üle või kui kasutusõiguse vara jääkväärtus viitab sellele, et kontsern plaanib kasutada vara väljaostuoptsiooni. Sellisel juhul amortiseeritakse kasutusõiguse vara alusvara kogu kasuliku eluea jooksul, mis määratakse samadel alustel nagu vastavate kontserni poolt omatavate materiaalsete põhivarade puhul. Lisaks vähendatakse kasutusõiguse vara väärtuse langusest tulenevate kahjumite korral. Samuti korrigeeritakse kasutusõiguse vara rendikohustiste teatud ümberhindamistel.

Rendikohustist mõõdetakse algselt rendimaksete nüüdisväärtuses, mida ei ole veel makstud rendisuhte alguskuupäevaks, kasutades rendi sisemist intressimäära või, kui seda määra ei ole võimalik kindlaks teha, siis alternatiivset laenuintressimäära. Üldjuhul kasutab kontsern diskontomäärana alternatiivset laenuintressimäära.

Kontsern leiab alternatiivse laenuintressimäära, kasutades selleks erinevaid finantseerimisallikaid. Saadud sisendeid korrigeeritakse, võttes arvesse renditingimusi ja renditava vara tüüpi, et jõuda renditavale varale sobiva alternatiivse laenuintressimäärani.

Rendikohustises sisalduvate rendimaksete hulka kuuluvad järgmised osad:

- fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed);
- trahvid rendilepingu katkestamisel (kui katkestamine on piisavalt kindel);
- väljaostuhind (kui vara ost on piisavalt kindel);
- garanteeritud jääkväärtus (makstava summa eeldatav väärtus);
- indeksist või määrast sõltuvad rendimaksed.

Kinnisvara rendilepingute puhul on kontsern otsustanud rakendada standardis IFRS 16 lubatud praktilist abinõu ning mitte eraldanud rendiga mitteseotud komponente. Selle asemel on kontsern arvestanud kõiki lepingus sisalduvaid rendikomponente ja kaasnevaid rendiga mitteseotud komponente ühtse rendikomponendina.

Rendikohustist mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses. See arvutatakse ümber siis, kui tulevastes rendimaksetes on muutusi, mis tulenevad indeksist või määrast, kui muutub hinnang garanteeritud jääkväärtuse summa osas või kui kontsern muudab oma hinnangut selle osas, kas soovitakse kasutada vara väljaostu, rendi pikendamise või lõpetamise võimalusi. Samuti mõõdetakse rendikohustist ümber kui muutuvad fikseeritud maksed (sealhulgas sisuliselt fikseeritud rendimaksed).

Kui rendikohustist hinnatakse ümber ülal loetletud põhjustel, tehakse kasutusõiguse vara bilansilises maksumuses vastav korrigeerimine. Rendikohustise muudatuse mõju kajastatakse kasumiaruandes, kui kasutusõiguse vara bilansiline maksumus on vähendatud nullini.

Kontsern on otsustanud mitte kajastada kasutusõiguse varasid ning rendikohustisi väheväärtuslike vara rentide ning lühiajaliste rentide puhul. Kontsern kajastab nende rentidega seotud rendimaksed kuluna lineaarselt rendiperioodi jooksul.

Hüvitised töötajatele

Lühiajalised hüvitised töötajatele

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka ja sotsiaalmakse, töölepingu ajutise peatumisega seotud hüvitisi (puhkusetasud või muud seesugused tasud), kui eeldatakse, et töölepingu ajutine peatumine leiab aset 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi, ning muid hüvitisi, mis tuleb välja maksta 12 kuu jooksul pärast selle perioodi lõppu, mil töötaja tööd tegi.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitisi kajastatakse varaseimal järgmisel kuupäeval: kui kontsern ei saa enam tagasi võtta nende hüvitiste pakkumist ja kui kontsern kajastab restruktureerimise kulusid. Kui hüvitisi ei ole plaanis täielikult välja maksta 12 kuu jooksul aruandeperioodi lõpust, diskonteeritakse need nüüdisväärtusesse.

Eraldised

Eraldisi kajastatakse juhul, kui ettevõtte on minevikus aset leidnud sündmustest tulenev seaduslik või faktiline kohustus, kohustise realiseerumine nõuab ressursidest loobumist ja summa suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta. Eraldisi kajastatakse kohustise täitmiseks vajalike kulutuste nüüdisväärtuses, kasutades intressimäära, mis kajastab turu hinnanguid raha hetkeväärtusele ja kohustisele iseloomulikele riskidele. Aja möödumise tõttu toimunud eraldise summa kasv kajastatakse finantskuluna.

Garantiireserv	Ettevõtte annab enda poolt müüdud toodetele garantii. Garantiiperiood on üldjuhul 2-5 aastat. Finantsseisundi aruandes on moodustatud eraldis summas, mis on vajalik bilansipäevaks müüdud toodetega seotud garantiikohustise rahuldamiseks. Eraldise hindamisel on lähtutud eelmiste aastate kogemusest.
-----------------------	---

Võimalikud kohustised, mille realiseerumine on vähetõenäoline või millega kaasnevate kulutuste suurus ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, kuid mis teatud tingimustel võivad tulevikus muutuda kohustisteks, on avalikustatud nende olemasolul raamatupidamise aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Tulumaks

Tulumaks koosneb jooksvast tulumaksust ja edasilükkunud tulumaksust. Tulumaks kajastatakse kasumiaruandes, välja arvatud see osa, mis on seotud äriühendustega või kirjetega, mida kajastatakse otse omakapitalis või muus koondkasumis.

Jooksev tulumaks

Jooksev tulumaks koosneb majandusaasta maksustatavalt kasumilt või kahjumilt eeldatavalt tasumisele kuuluvast või tagasinõutavast tulumaksust ning eelmiste perioodide tulumaksukohustiste või -nõuete korrigeerimisest. Jooksva tulumaksukohustise või -nõude summa on eeldatavasti tasumisele kuuluva või tagasinõutava maksumäära parim hinnang, mis peegeldab ka tulumaksuga seotud võimalikku ebakindlust.

Jooksva tulumaksu varad ja kohustised tasaarvestatakse üksnes juhul, kui teatavad kriteeriumid on täidetud.

Ettevõtte tulumaks Eestis

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Tulumaksu makstakse dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt.

Jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksustatakse üldiselt tulumaksumääraga 20/80 jaotatavate dividendide netosummast (võrdub 20%ga jaotatava kasumi brutosummast). Regulaarselt makstavaid dividende maksustatakse määraga 14/86 dividendide netosummast. Dividendimakseid loetakse regulaarseteks, kui jaotatava kasumi summa ei ületa ettevõtte viimase kolme aasta keskmist jaotatud kasumit, millelt on Eestis makstud tulumaksu. Seega saab ettevõtte dividendide tulumaksuga maksustamisel kohaldada madalamat maksumäära 14/86 ja 20/80.

Ettevõtte tulumaks muudes riikides

Soomes on ettevõtte kasum maksutatud (yhteisövero), tulumaksumäär on 20%.

Ettevõtte kahjumit saab vähendada kasumist järgmise 10 aasta jooksul. Ettevõtte ei ole vaja ise ilmutada kahjumi vähendamise Veroilmoituksessa, vaid Verohallinto vähendab kinnitatud kahjumi automaatselt. Tulumaksumäär Rootsis on 20,6% ja see maksustatakse kasumi pealt. Ka Rootsis saab kahjumit järgmiste aastate tulumaksu vähendamiseks kasutada.

Ettevõtte tulumaks Norras on 28%. Juhul kui osanikele makstakse dividenditulu, siis lisandub selle osa pealt täiendavalt 28 %.

Taanis on maksuresidentidest ettevõtetel kohustus maksta ettevõtte tulumaksu 24,5 % tulult.

Lätis on ettevõtete tulumaksumäär 20% nagu Eestiski.

Edasilükkunud tulumaks

Edasilükkunud tulumaks kajastatakse ajutiste erinevuste suhtes, mis tekivad Kontserni varade ja kohustiste bilansiliste maksumuste ning summade vahel, mida kasutatakse ettevõtte tulumaksuga maksustamiseks (nn maksustamisbaas).

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse perioodi kasumis või kahjumis kuluna dividendide väljakuulutamisel.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib kontserni investeeringutelt Eesti tütar-, sidus- ja ühisettevõtetesse ning filiaalidesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine lähimas tulevikus on tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna kontsern kontrollib tütaretevõtte või filiaali dividendipoliitikat, siis on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Seega, kui emaettevõtte on otsustanud selliseid kasumeid lähemas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksu kohustist. Kui emaettevõtte on otsustanud, et dividendid makstakse välja lähemas tulevikus, kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustist nende väljamaksete ulatuses kooskõlas IAS 12.40-ga.

Edasilükkunud tulumaksukohustuse suurust mõõdetakse maksumääras, mis kehtivad ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad, lähtudes bilansipäeval kehtivatest maksumääradest.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena, on toodud aastaaruande lisas 23.

Müügitulu

Müügitulu mõõtmisel võetakse aluseks kliendilepingus sätestatud tasu. Kontsern kajastab müügitulu siis, kui ta annab kliendile kontrolli kauba või teenuse üle. Järgnevas tabelis on esitatud informatsioon kliendilepingutest tulenevate toimingukohustiste täitmise ja ajastuse ning sellest tulenevalt müügitulu kajastamise arvestuspõhimõtete kohta.

Toote/teenuse liik	Toimingukohustise täitmine ja ajastus, olulised maksetingimused	Müügitulu arvestuspõhimõtted
Kütte- ja jahutussüsteemide müük	Klient saab kontrolli kauba üle, kui kaup on kliendile üle antud. Sel hetkel koostatakse müügiarve ja kajastatakse müügitulu. Klientidele antavad maksetähtajad on kuni 30 päeva. Klientidel ei ole õigust ostetud kaupu tagastada muul põhjusel kui see, et toode on defektne või ei vasta nende poolt tellitud spetsifikatsioonile. Klientidele ei pakuta allahindlusi, mille rakendamine sõltuks tulevikus täituvatest tingimustest.	Kaupade müügist saadav tasu kajastatakse kauba võõrandamisel kliendile. Kaup on võõrandatud, kui klient saab vara üle kontrolli ehk tooted on kliendile tarnitud. Klientidele makstavad tasud, mille puhul ei ole tuvastatav kliendilt ostetud eristatav teenus või kaup, kajastatakse müügitulu vähendusena. Kliendilepingutes puudub oluline rahastuskomponent.

Seotud osapooled

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärioludele otsustele. Kontserni seotud osapooled on:

- emaettevõtte ja tema omanikud;
- teised samasse konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted;
- juhatuse liikmed;
- eelpool loetletud isikute lähisugulased ning nendega seotud ettevõtted.

Aruandeperioodi lõpu järgsed sündmused

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandeperioodi lõpu seisuga ja aruande koostamise kuupäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandeperioodi lõpu seisuga sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades.

LISA 7. FINANTSINSTRUMENDID – ÕIGLANE VÄÄRTUS JA RISKIJUHTIMINE

Finantsinstrumentide klassifitseerimine ning nende õiglased väärtused

Kontserni kõik finantsvarad ja -kohustised on kajastatud finantsseisundi aruandes või potentsiaalsete varade või kohustistena raamatupidamisaruande lisades. Finantsseisundi aruande kirjete Raha ja raha ekvivalendid, Nõuded ostjate vastu, Nõuded seotud osapoolte vastu, Võlad tarnijatele, Võlad seotud osapooltele ja Muud viitvõlad bilansilised maksumused on ligilähedased nende õiglasele väärtusele, mistõttu ei ole kontsern nende õiglast väärtust avalikustanud.

Laenukohustiste õiglane väärtus on ettevõtte juhtkonna hinnangul võrdne nende bilansilise maksumusega, sest lepingute kehtivad intressimäärad vastavad turuintressimääradele.

Krediidirisk

Krediidirisk on finantskahju risk kontsernile, kui klient või finantsinstrumendi osapool ei täida oma lepingulisi kohustisi ja tuleneb peamiselt kontserni nõuetest ostjate vastu.

Finants- ja lepinguliste varade bilansiline väärtus kajastab maksimaalset krediidiriski.

Järgmises tabelis on teave avatusest krediidiriskile ning oodatavad krediidikahjumid nõuded ostjate ja kliendilepingute varade osas.

31.12.2022	Oodatav kahjumimäär	Bilansiline maksumus	Oodatav kahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0 %	2 991 446	0	Ei
1-30 päeva üle tähtaja	0 %	0	0	Ei
31-60 päeva üle tähtaja	0 %	6	0	Ei
61-90 päeva üle tähtaja	0 %	-917	0	Ei
Üle 90 päeva tähtaja	0 %	-7 954	0	Jah
Kokku		2 982 581	0	

31.12.2021	Oodatav kahjumimäär	Bilansiline maksumus	Oodatav kahjum	Maksejõuetuks muutunud
Ei ole üle tähtaja	0 %	2 731 254	0	Ei
1-30 päeva üle tähtaja	0 %	7 233	0	Ei
31-60 päeva üle tähtaja	0 %	48 944	0	Ei

61-90 päeva üle tähtaja	0 %	951	0	Ei
Üle 90 päeva tähtaja	0 %	0	0	Jah
Kokku		2 788 382	0	

Ettevõttes kasutatakse krediidiriskide haldamiseks järgmisi instrumente

1. Jälgitakse regulaarselt partnerite maksekäitumist.
2. Grupivälistele klientidele rakendatakse krediidiilimiite ja krediidikindlustust.

Oodatavad krediidikahjumid

Tulenevalt ettevõtte äritegevuse spetsiifikast on krediidirisk madal. Olulisuse põhimõttest lähtuvalt ei pea ettevõtte vajalikuks detailset infot avalikustada.

Raha ja raha ekvivalendid

Kontsernil oli 31. detsembril 2022 raha ja raha ekvivalendid 2 736 922 euro väärtuses (31.12.2021: 1 480 093 eurot). Raha ja raha ekvivalendid hoitakse finantsasutustes, kelle reiting on 10,5. Reitingu on väljastanud Moody's Investors Services.

Kontsern hindab, et raha ja raha ekvivalentide krediidirisk on madal, lähtudes finantsasutustele väljastatud krediidiireitingutest.

Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et kontsernil tekib raskusi oma finantskohustiste täitmisega, mille katteks tuleb üle anda raha või muid finantsvarasid. Pikaajaline likviidsusrisk on risk, et kontsernil ei ole piisavalt vaba raha või muid likviidsuse allikaid, et katta tuleviku likviidsusvajadust oma äriplaani elluviimiseks ja kohustiste täitmiseks või et kontsern peab seetõttu vabu vahendeid kaasama kiirustades.

Ettevõtte likviidsus ehk maksevõime kajastab tema võimet täita tähtaegselt oma maksekohustusi võlausaldajate ees. Seisuga 31.12.2022 oli kontserni lühiajaliste kohustuste kattekordaja (current ratio) 3,0 (31.12.2021: 1,4). Lisaks lühiajalistele käibevahenditele kasutab kontsern rahavoogude paremaks juhtimiseks ning likviidsuse tagamiseks krediidasutustelt võetud käibekrediite. Aastavahetuse seisuga oli kontserni ettevõtetel sõlmitud pankadega arvelduskrediidi lepinguid kogusummas 2 mln eurot, mis oli kasutamata (31.12.2021: 2 mln eurot, millest kasutamata oli 2 mln eurot).

Avatus likviidsusriskile

Järgnevad on finantskohustiste järelejäänud lepingulised tähtajad aruandekuupäeva seisuga. Summad on brutos ning ning diskonteerimata ning sisaldavad lepingulisi intressimakseid.

Seisuga 31.12.2022 (eurodes)	Bilansiline maksumus	Lepingulised rahavood				Kokku
		1-6 kuud	7-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	
Laenukohustised (lisa 13)	1 590 030	1 590 030	0	0	0	1 590 030
Rendikohustised (lisa 13)	405 529	58 892	58 891	287 746	0	405 529
Võlad tarnijatele (lisa 15)	934 158	901 305	8 576	24 277	0	934 158
Võlad seotud osapooltele (lisa 15)	34 513	34 513	0	0	0	34 513
Muud võlad	1 573 269	1 573 269	0	0	0	1 573 269

Kokku	4 537 499	4 158 009	67 467	312 023	0	4 537 499
Lepingulised rahavood						
Seisuga 31.12.2021 (eurodes)	Bilansiline maksumus	1-6 kuud	7-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Laenukohustised (lisa 13)	1 027 123	357 643	669 480	0	0	1 027 123
Rendikohustised (lisa 13)	458 161	49 899	49 899	358 363	0	458 161
Võlad tarnijatele (lisa 15)	2 735 990	2 735 990	0	0	0	2 735 990
Võlad seotud osapooltele (lisa 15)	67 593	67 593	0	0	0	67 593
Muud võlad	1 698 315	1 698 315	0	0	0	1 698 315
Kokku	5 987 182	4 836 625	727 952	422 605	0	5 987 182

Tururisk

Tururisk on risk, et muutused turuhindades nagu kaubad, valuutakursid, intressimäärad ja kapitali hinnad, mõjutavad kontserni tulu või finantsinstrumentidesse tehtud investeeringute väärtust. Tururiski juhtimise eesmärk on juhtida ja hoida tururiskile avatud positsioone aktsepteeritavates piirides samas optimeerides tulu.

2020. aastal tekkis tururisk COVID-19 pandeemia ning sellega seotud riiklike piirangute, turu toimimise ja ühiskondlike käitumisviiside muutumine. 2022. aastal lisandus olulise tururiski allikana sõjategevus Ukrainas. Sõjast on mõjutatud kaupade tarnekindlus. Selle takerdumine seab ohtu potentsiaalsed müügid või muudab kaubad kallimaks. Nii tuleb juba lepingute sõlmimisel vastavat riski teadvustada ning ette näha võimalused selle maandamiseks. Kontsern jälgib nii kohalikke kui rahvusvahelisi arenguid, et vajadusel teha tegevusplaanides õigeaegselt korrektsioone.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood on volatiilsed tulevikus valuutavahetuskursi muutuste tõttu. Kontsernil puuduvad olulised kohustised ja nõuded muudes valuutades peale oma arvestusvaluuta (euro).

Kuna enamus laekumisi ja väljaminekuid toimuvad eurodes ja võlakohustised on fikseeritud eurodes, võib öelda, et valuutarisk ei avalda kontserni tegevusele olulist mõju.

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglased väärtused või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäärade muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk tekib kontsernile muutuvate intressimääradega võlakohustistest ja seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

Kapitali juhtimine

Juhtkonna hinnangul tagab kontserni tänane kapitalistruktuur, kus omakapitali määr on 65,9% (31.12.2021: 31,99%) ning intressikandvate võlakohustuste madal osakaal 8,31% (31.12.2020: 16,87%) bilansimahust, ettevõtte usaldusväärsuse kreditoride jaoks. Samuti võimaldab see vajadusel pikendada olemasolevaid finantskohustusi ja kaasata täiendavaid käibevahendeid.

Tugev kapitalibaas aitab säilitada omanike-, võlausaldajate ja turu usaldust ning säilitada äri edasine areng. Juhtkond jälgib kapitali tasuvust ja osanikele makstavate dividendide taset. Juhtkonna eesmärk on hoida tasakaalu laenukapitaliga saavutatavate kõrgete kasumimarginaalide ning tugeva kapitaliseeritusega kaasnevate eeliste ja turvalisuse vahel.

Kontsernil ei ole muid nõudeid kapitalile, kui Äriseadustiku nõue tagada, et omakapital ei oleks väiksem kui 2500 eurot.

Kontsern jälgib kapitali, kasutades netovõla ja omakapitali suhet. Netovõlg arvutatakse kohustiste kogusummana, millest on lahutatud raha ja raha ekvivalendid. Omakapital hõlmab kõiki omakapitali komponente. Kontserni poliitika on hoida suhe alla 40%. Kontserni netovõla ja omakapitali suhe 31.12.22 seisuga oli järgmine:

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Kohustised kokku		4 537 499	5 987 182
Miinus: raha ja raha ekvivalendid		-2 736 922	-1 480 093
Netovõlg		1 800 577	4 507 089
Omakapital kokku		8 771 310	2 816 038
Netovõla suhe omakapitali		20,53%	160,05%

LISA 8. NÕUDED OSTJATE VASTU JA MUUD NÕUDED

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu		2 927 017	2 512 218
Nõuded seotud osapoolte vastu		0	276 164
Muud nõuded		55 564	0
Kokku		2 982 581	2 788 382
Pikaajaline osa		0	0
Lühiajaline osa		2 982 581	2 788 382
Kokku		2 982 581	2 788 382
Kuluks/ebatõenäoliseks kantud		46 820	0

LISA 9. ETTEMAKSED

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Maksude ettemaksed		111 752	185 758
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		331 960	124 652
Kokku		443 712	310 410
Pikaajaline osa		0	0
Lühiajaline osa		443 712	310 410
Kokku		443 712	310 410

LISA 10. MUUD LÜHIAJALISED JA PIKAAJALISED FINANTSVARAD

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Muud lühiajalised finantsvarad			
Antud laenud		0	20 159
Kokku muud lühiajalised finantsvarad		0	20 159
Muud pikaajalised finantsvarad			
Antud laenud		0	0
Kokku muud pikaajalised finantsvarad		0	0

LISA 11. VARUD

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Müügiks ostetud kaubad		6 522 421	3 463 856

Kokku	6 522 421	3 463 856
--------------	------------------	------------------

2021. ja 2022. majandusaastal varusid alla ei hinnatud.

LISA 12. IMMATERIAALNE PÕHIVARA

(eurodes)	Arvutitarkvara	Ostetud kontsessioonid, patendid, litsentsid, kaubamärgid	Muu vara	Lõpetamat a projektid ja Ettemakse d	Kokku
Soetusmaksumus seisuga 01.01.2021	135 858	1 230 000	39 935	0	1 405 793
Akumuleeritud kulum seisuga 01.01.2021	-33 548	0	-21 551	0	-55 099
Jääkmaksumus seisuga 01.01.2021	102 310	1 230 000	18 384	0	1 350 694
Ostud ja parendused	29 574	106 282	16 358	0	152 214
Allahindlus väärtuse languse tõttu	0	0	0	0	0
Aruandeperioodi kulum	-30 469	0	-12 259	0	-42 728
Müügid	0	-1 908 092	0	0	-1 908 092
Muud muutused	6 376	571 810	0	0	578 186
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2021	165 432	0	56 293	0	221 725
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2021	-57 641	0	-33 810	0	-91 451
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2021	107 791	0	22 483	0	130 274
Ostud ja parendused	41 126	0	0	69 348	41 126
Allahindlus väärtuse languse tõttu	-22 159	0	0	0	-22 159
Aruandeperioodi kulum	-40 236	0	0	0	-40 236
Ümberklassifitseerimine	0	0	0	0	0
Muud muutused	0	0	-22 483	0	0
Soetusmaksumus seisuga 31.12.2022	172 388	0	0	69 348	241 736
Akumuleeritud kulum seisuga 31.12.2022	-85 866	0	0	0	-85 866
Jääkmaksumus seisuga 31.12.2022	86 522	0	0	69 348	155 870

Immateriaalsete põhivarade kulum kajastub koondkasumiaruandes kirjel Põhivarade kulum ja väärtuse langus.

LISA 13. LAENUKOHUSTISED

(eurodes)	Lisa	Alusvaluuta	Intressimäär	Tagastamise lõpptähtaeg	Laenujääk 31.12.2022	Laenude tagasimaksed		
						Kuni 1 aasta	2-5 aastat	Üle 5 aasta
Lühiajalised kohustised								
Pangalaenud		EUR	2,7 % + 6 kuu EURIBOR	2023	1 590 030	1 590 030	0	0
Kokku					1 590 030	1 590 030	0	0
Pikaajalised kohustised								
Rendikohustised		EUR	2,5-5%	2027	405 529	117 783	287 746	0
Kokku					405 529	117 783	287 746	0

Laenude tagasimaksed

(eurodes)	Lisa	Alusvaluuta	Intressimäär	Tagastamise lõpptähtaeg	Laenujääk 31.12.2021	Kuni aasta	1 2-5 aastat	Üle 5 aast a
Lühiajalised kohustised								
Pangalaenud		EUR	2,7 % + 6 kuu EURIBOR	2023	1 412 083	1 412 083	0	0
Kokku					1 412 083	1 412 083	0	0
Pikaajalised kohustised								
Rendikohustised			2,5-5%	2027	458 161	99 798	358 363	0
Kokku					458 161	99 798	358 363	0

Aruandeperioodi lõpu järgselt ei ole tehtud refinantseerimiskokkuleppeid ning ei ole rikutud laenulepingu tingimusi.

OÜ Bestair arvelduskrediidileping on sõlmitud LHV pangas. Arvelduskrediidilepingu kogusumma on 2 000 000 eurot.

Laenude tagatiseks on seatud ettevõtte varadele kommertsant summas 6 879 328 eurot.

Ettevõtte on andnud käendused OÜ-le Bestair Kaubandus 185 000 ja OÜ-le Zave Energy Group 2 500 000.

Faktooringud on regressiõigusega ning maksetähtajad on 30-60 päeva.

Finantseerimistegevusest tulenevate kohustuste muutused

Kohustised			
(eurodes)	Intressikandvad laenukohustised	Rendikohustised	Kokku
Saldo 01.01.2021 seisuga	3 440 168	0	3 440 168
Rahalisel liikumisel finantseerimis- tegevuse rahavoogudes	-2 028 085	-85 151	-2 113 236
Muud muutused:			
Lisandunud rendikohustused	0	543 312	543 312
Varasemate rendilepingute lõpetamine	0	0	0
Saldo 31.12.2021 seisuga	1 412 083	458 161	1 870 244
Rahalisel liikumisel finantseerimis- tegevuse rahavoogudes	177 947	-131 336	46 611
Muud muutused:			
Lisandunud rendikohustused	0	78 704	78 704
Varasemate rendilepingute lõpetamine	0	0	0
Saldo 31.12.2022 seisuga	1 590 030	405 529	1 995 559

LISA 14. RENDILEPINGUD

Kontsern kui rentnik

Rentnikuna rendib kontsern kontoripinda. Rendileping on tähtajaline ja rendikohustiste arvutamisel kasutatud intressimäär on 5%. Iga 12 kuu möödudes alates üüriperioodi algusest suureneb üür Tarbijahinnaindeksi (THI) võrra võrreldes vahetult enne üüri suurenemist kehtinud üüriga, kuid mitte vähem kui 2,5% ja mitte rohkem kui 3%. Leping ei ole tähtajatuks muutuv.

Lisaks rendib kontsern muuhulgas varasid, mida loetakse väheväärtuslikeks esemeteks (varad, mille väärtus uuena on alla 4 000 EUR). Ettevõtte on otsustanud mitte kajastada nende rentide puhul kasutusõiguse varasid

ning rendikohustisi. Samuti ei ole ettevõtte kajastanud kasutusõiguse varasid ning rendikohustisi lühiajaliste rendilepingute puhul (alla 12 kuud).

Allpool on esitatud teave rendilepingute kohta, mille suhtes kontsern on rentnik.

Kasutusõiguse varad

(eurodes)	Maa ja ehitised	Transpordivahendid	Kokku
Saldo 01.01.2021 seisuga	0	-	0
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-99 607	-	-99 607
Kasutusõiguse vara lisandumised	543 312	-	543 312
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine	0	-	0
Saldo 31.12.2021 seisuga	443 705	-	443 705
Saldo 01.01.2022 seisuga	443 705	-	443 705
Kasutusõiguse vara aruandeaasta amortisatsioonikulu	-107 127	-15 632	-122 759
Kasutusõiguse vara lisandumised	0	95 236	95 236
Kasutusõiguse vara muud muutused	-12 052	-	-12 052
Saldo 31.12.2022 seisuga	324 526	79 604	404 130

Kasumiaruandes kajastatud summad

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Rendikohustistelt arvestatud intress		-21 687	-23 143
Lühiajaliste rendilepingute kulud		0	0
Kasutusõiguse vara kajastamise lõpetamine		0	0
Kokku		-21 687	-23 143

Rahavoogude aruandes kajastatud summad

(eurodes)	2022	2021
Kõik rentidega seotud väljaminevad rahavood kokku	-131 336	-85 151

Rentniku potentsiaalsed tulevased raha väljamaksmise kohustised, mis ei kajastu rendikohustise hinnangus.

Transpordivahendite rendilepingud on seotud EURIBOR-ga ning selle tõus võib mõjutada maksegraafikuid.

LISA 15. VÕLAD TARNIJATELE JA MUUD VÕLAD

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele		958 435	2 735 990
Võlad seotud osapooltele	25	34 513	67 593
Võlad tarnijatele kokku		992 948	2 803 583
Võlad töövõtjatele		168 739	117 521
Muud viitvõlad		64 490	947 820
Muud võlad kokku		233 229	1 065 341
Kokku		1 226 177	3 868 924
Pikaajaline osa		24 277	64 242
Lühiaajaline osa		1 201 900	3 804 662
Kokku		1 226 177	3 868 924

LISA 16. MAKSUVÕLAD

(eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Erisoodustuse tulumaks	382	0
Käibemaks	0	197 093
Üksikisiku tulumaks	8 821	12 055
Sotsiaalmaks	15 391	20 520
Kohustuslik kogumispension	447	849
Töötuskindlustusmaksed	843	1 243
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad	1 144 987	13 065
Kokku	1 170 871	244 825
Pikaajaline osa	0	0
Lühiaajaline osa	1 170 871	244 825
Kokku	1 170 871	244 825

Muud maksuvõlad sisaldab Bestair Denmark Aps 2022 teise poolaasta maksukohustust, mille tasumise tähtaeg on 1.märts 2023. Samuti sisaldab see summa Bestair Sweden AB novembri ning detsembri maksusid, mille väärtuspäev saabub 2023. aastal.

LISA 17. OMAKAPITAL

Osakapital

Osakapital summas 7 424 eurot (31.12.2021: 6 400 eurot) jaguneb kolmeks osaks (31.12.2021: kaheks osaks) nimiväärtusega 2 450 eurot (31.12.2021: 3 200 eurot) osa kohta.

2022. aastal müüdi osalus KF Livonia Partners Fund II AIF-le ning sellega seoses suurendati osakapitali 1 024 eurot ning ülekurssi 2 688 576 eurot.

Muud muutused omakapitali muutuste aruandes on seotud Bestair Kaubandus OÜ müügiga.

Realiseerumata kursivahed

Realiseerumata kursivahede reservi koondatakse kõik välisvaluuta kursivahed, mis tekivad välismaiste majandusüksuste raamatupidamise aruannete ümberarvestamisel nende arvestusvaluutast emajäetevõtte esitusvaluutasse. Realiseerumata kursivahed aasta lõpus moodustasid -3 651 eurot (31.12.2021: -198 eurot). Reservi muutus tuleneb tütarettevõtete arvestusvaluuta kursi muutustest euros suhtes.

Dividendid

Aruandeperioodil jaotati dividende summas 564 000. 2021. aastal jaotati dividende summas 827 869. Kontserni jaotamata kasumi ning potentsiaalse tulumaksukohustise kohta on informatsioon esitatud lisas 23.

LISA 18. MÜÜGITULU

Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Müük Euroopa Liidu riikidele			
Eesti		7 602 920	9 193 717
Muud Euroopa Liidu riigid		20 444 717	8 596 682
Müük Euroopa Liidu riikidele kokku		28 047 637	17 790 399
Müük muudele riikidele		6 768 025	4 840 093
Müük muudele riikidele kokku		6 768 025	4 840 093
Müügitulu kokku		34 815 662	22 630 492

Peamised tooted/tegevusalad		
Kütte, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete müük	34 815 662	22 630 492
Kokku	34 815 662	22 630 492
Müügitulu kajastamise ajastus		
Kindel aja hetk	34 815 662	22 630 492
Aja jooksul	0	0
Tulu kliendilepingutest kokku	34 815 662	22 630 492
Muud tulud	0	0
Müügitulu kokku	34 815 662	22 630 492

Kliendilepingute saldod

All olev tabel annab ülevaate lepingulistest varadest ja lepingulistest kohustistest klientidega:

(eurodes)	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu		2 982 581	2 788 382

LISA 19. KAUBAD, TOORE, MATERJAL JA TEENUSED

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Müügi eesmärgil ostetud kaubad		28 087 755	18 150 830
Transpordikulud		1 015 875	783 024
Muud		52 872	72 420
Kokku		29 156 502	19 006 274

LISA 20. MITMESUGUSED TEGEVUSKULUD

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Rent ja muud kontorikulud		201 866	131 596
Kommunaalid		35 593	31 984
Konsultatsioonid/bürookulud		221 164	262 813
Uurimis- ja arengukulud		120 162	128 216
Lähetuskulud		25 120	8 316
Riiklikud ja kohalikud maksud		0	1 326
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest		46 820	0
Muud		425 732	239 704
Kokku		1 076 457	803 955

Muude tegevuskulude alla on koondatud peamiselt välismaa tütarde mujal diferentseerimata kulutused.

LISA 21. TÖÖJÕUKULUD

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Palgakulu		462 520	411 059
Sotsiaalmaksud		113 804	141 188
Muud		269 198	227 841
Kokku		1 145 522	780 088
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale		16	14
Töötajate keskmine arv töötamise liikide kaupa			
Töölepingu alusel töötav isik		14	12

Võlaõigusliku lepingu alusel teenust osutav isik, välja arvatud füüsilisest isikust ettevõtja	0	0
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	2	2

LISA 22. FINANTSTULUD JA -KULUD

Finantstulud

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Kasum valuutakursi muutustest		0	42 060
Intressitulud		555	942
Muud finantstulud		0	0
Kokku finantstulud		555	43 002

Finantskulud

(eurodes)	Lisa	2022	2021
Intressikulud		-71 169	-137 353
Kahjum valuutakursi muutustest		-68 248	-80 737
Muud finantskulud		-39 912	0
Kokku finantskulud		-179 329	-218 090

LISA 23. TULUMAKS

Soome seaduste kohaselt on maksuarvestuses lubatud kasutada kõrgemaid amortisatsioonimäärasid ning sellega maksude maksmist edasi lükata. Edasilükkamisi kajastatakse edasilükkunud tulumaksu kohustusena. Futron OY ja Bestair Denmark Aps tütarettevõtetal on ka edasikantavad maksukahjumid, mis võetakse arvesse edasilükkunud tulumaksu vara arvutamisel.

2021. aastal tekkis edasikantava maksukahjum tütarettevõttel Bestair Denmark Aps.

Soomes ja Taanis saab maksukahjumeid tasaarveldada tulevaste perioodide kasumitega 10 aastat.

Kontsern on edasilükkunud tulumaksu varasid kajastanud summas, mille ulatuses edasikantud maksukahjumeid tulevaste prognoositavate maksustavate kasumitega tasaarvestatakse.

LISA 24. INVESTEERINGUD TÜTARETTEVÕTETESSE JA VÄHEMUSOSALUS

Kontserni emaettevõtte osalused tütarettevõtetes aruandeperioodi lõpu seisuga:

Tütarettevõtte loetelu	Põhitegevusala	Asukohariik	Osalus % 31.12.2022	Osalus % 31.12.2021
BESTAIR OÜ	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Eesti	100	100
Bestair Sweden AB	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Rootsi	100	100
Bestair Norway AS	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Norra	100	100
Bestair Denmark Aps	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Taani	100	100
Futron OY	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Soome	100	100
Bestair Estonia OÜ	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgimüük	Eesti	100	100

Bestair Latvia SIA	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgemüük	Läti	100	100
Bestair Kaubandus OÜ	Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete hulgemüük	Eesti	0	100

Kontserni hääleõigus on võrdne osalusprotsendiga tütarettevõttes.

Aruandekuupäeva järgselt on 2023. aastal asutatud uus tütarettevõte Bestair Service OÜ. Samuti on vastu võetud otsus likvideerida tütarettevõte Soomes Futron OY. Samuti on 2023. aasta alguses suurendatud Bestair Denmark osakapitali.

LISA 25. SEOTUD OSAPOOLED

Kontsern loeb osapooli seotuks juhul, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoolle üle või oluline mõju teise osapoolle äriliste otsustele. Tehinguteks seotud osapooltega loetakse tehinguid osanikega, tegev- ja kõrgema juhtkonnaga, nende lähisugulastega ja kõigi eelpool nimetatud isikute kontrolli või olulise mõju alla kuuluvate ettevõtetega.

Kohustised (eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele ja muud võlad (eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Sidusettevõtted	0	33 002
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	34 513	34 591
Nõuded ostjatele ja muud nõuded (eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Sidusettevõtted	0	19 924
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	154 786	256 240
Antud laenud (eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	0
Müügid (eurodes)	2022	2021
Kaubad		
Sidusettevõtjad	0	185 045
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	18 476 214	4 401 538
Teenused		
Sidusettevõtjad	0	30 187
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	284 357	0
Põhivara		
Sidusettevõtjad	0	0

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	0	2 500 000
---	---	-----------

Ostud (eurodes)	2022	2021
Kaubad		
Sidusettevõttjad	0	0
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	144 637	283 039
Teenused		
Sidusettevõttjad	0	969 897
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	79 440	0

Intrassitulu (eurodes)	2022	2021
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	0	942

Intrassikulu (eurodes)	2022	2021
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõttjad	0	0

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja antud soodustused ja muud hüvitised

(eurodes)	2022	2021
Arvestatud tasud	164 707	197 743
Tasud ja muud olulised soodustused kokku	164 707	197 743

LISA 26. TINGIMUSLIKUD KOHUSTISED

Tingimuslik tulumaksukohustis

Kontserni jaotamata kasum aruandeperioodi lõpu seisuga moodustas 5 638 tuhat eurot (31.12.2021: 2 369 tuhat eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksu kohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena on 1 108 tuhat eurot (31.12.2021: 432 tuhat eurot), seega netodividendina oleks võimalik välja maksta 4 529 tuhat eurot (31.12.2021: 1 937 tuhat eurot).

Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustuse arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2022. aasta konsolideeritud kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit aruande perioodi lõpu seisuga.

Garantii ja käendus

Ettevõtte on andnud käendused 2022. aastal OÜ-le Bestair Kaubandus 35 000 ja OÜ-le Zave Energy Group 2 523 000. 2021. aastal olid käendused OÜ-le Bestair Kaubandus 185 000 ja OÜ-le Zave Energy Group 2 500 000.

LISA 27. EMAETTEVÕTTE FINANTSINFORMATSIOON

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata aruanded. Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestuspõhimõtteid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel selle erandiga, et emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes on investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse kajastatud soetusmaksumuses.

FINANTSSEISUNDI ARUANNE

(eurodes)	31.12.2022	31.12.2021
Käibevarad		
Raha ja raha ekvivalendid	245 792	98
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0	0
Ettemaksed	16 426	0
Käibevarad kokku	262 218	98
Põhivarad		
Laenuknõuded	3 505 845	0
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	858 379	915 832
Põhivarad kokku	4 364 224	915 832
VARAD KOKKU	4 626 442	915 930
Kohustised		
Laenukohustised	18	0
Võlad tarnijatele ja muud võlad	752	439 158
Maksuvõlad	2 097	0
Lühiajalised kohustised kokku	2 867	439 158
Kohustised kokku	2 867	439 158
OMAKAPITAL		
Osakapital	7 424	6 400
Ülekurss	3 129 566	440 990
Jaotamata kasum	1 486 585	29 382
Omakapital kokku	4 623 575	476 772
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	4 626 442	915 930

KOONDKASUMIARUANNE

(eurodes)	2022	2021
Müügitulu	56 470	0
Kaubad, toore, materjal, teenused	-56 507	0
Mitmesugused tegevuskulud	-35 177	-3 121
Tööjõukulu	-5 107	0
Ärikasum (kahjum)	-40 321	-3 121
Kasum (kahjum) tütarettevõtjatelt	2 003 372	639 200
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	0	0
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	0	-3 572
Muud finantstulud	58 152	2 445
Muud finantskulud	0	0
Finantstulud ja -kulud kokku	2 061 524	638 073
Kasum (kahjum) enne tulumaksu	2 021 203	634 952
Tulumaksukulu	0	0
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	2 021 203	634 952
Aruandeaasta koondkasum (-kahjum)	2 021 203	634 952

RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)	2022	2021
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST		
Aruandeaasta puhaskasum (-kahjum)	-40 321	-3 121
Muutused:		
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	-16 426	3 573
Võlad tarnijatele ja muud võlad	2 709	-4 807
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST KOKKU	-54 038	-4 355
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST		
Laekunud tütarettevõtjate müügist	1 500 000	-
Antud laenud	-3 448 677	-
Saadud dividendid	564 000	635 627
Muud väljaminekud investeerimistegevusest	-3 175	
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	-1 387 852	-
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST		
Antud laenude tagasimaksed	-438 999	-
Makstud dividendid	-564 000	-635 000
Omakapitali sissemaksed	2 689 600	-
Muud väljaminekud finantseerimistegevusest	-	-
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	1 686 601	-635 000
RAHAVOOD KOKKU	244 711	-3 728
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi algul	98	1 381
Valuutakursi muutuste mõju	983	2 445
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpul	245 792	98

OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)	Osakapitali	Ülekurs	Jaotamata kasum (kahjum)	Kokku
Saldo seisuga 01.01.2021	6 400	440 990	1 048 221	1 495 611
Aruandeaasta kasum (kahjum)			634 952	634 952
Väljakuulutatud dividendid			-635 000	-635 000
Muud muutused omakapitalis			-1	-1
Saldo seisuga 31.12.2021	6 400	440 990	29 382	476 772
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-915 832	-915 832
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			3 414 299	3 414 299
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2021	6 400	440 990	2 527 849	2 975 239
Aruandeaasta kasum (kahjum)			2 021 203	2 021 203
Väljakuulutatud dividendid			-564 000	-564 000
Muud muutused omakapitalis	1 024	2 688 576	-	2 689 600
Saldo seisuga 31.12.2022	7 424	3 129 566	1 486 585	4 623 575
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus			-858 379	-858 379
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil			2 959 241	2 959 241
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2022	7 424	3 129 566	3 587 447	6 724 437

LISA 28. IFRS-ILE ÜLEMINEKU SELGITUS JA VÕRDLUSINFORMATSIOON

EELMISE RAAMATUPIDAMISTAVA KOHALELT ESITATUD OMAKAPITALI VÕRDLUS IFRS-ILE VASTAVA OMAKAPITALIGA

(eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Vähemusosalus	Omakapital kokku
	Osakapitali	Ülekurs	Realiseerimata kursivahed	Jaotamata kasum	Kokku		
Omakapital seisuga 1.01.2021 eelmise raamatupidamistava kohaselt	6 400	440 990	-113	1 048 334	1 495 611	172 553	1 668 164
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised:							
IFRS 16 rakendamine	0	0	0	0	0	0	0
Omakapital seisuga 1.01.2021 IFRS-i kohaselt	6 400	440 990	-113	1 048 334	-	172 553	1 668 164
Omakapital seisuga 31.12.2021 eelmise raamatupidamistava kohaselt	6 400	440 990	-198	2 383 302	2 830 494	0	2 830 494
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised:							
IFRS 16 rakendamine	0	0	0	-14 456	-14 456	0	-14 456
Omakapital seisuga 31.12.2021 IFRS-i kohaselt	6 400	440 990	-198	2 368 846	2 816 038	0	2 816 038

Need konsolideeritud finantsaruanded 31.12.2022 lõppenud majandusaasta kohta on esimesed aruanded, mille kontsern on koostanud kooskõlas IFRS-ga. Kontsern on kuni 31.12.2021 lõppenud aastani (kaasa arvatud) valdanud perioodide kohta koostanud oma finantsaruanded kohaliku raamatupidamistava, st Eesti finantsaruandluse standardi, alusel. Sellest tulenevalt on kontsern koostanud konsolideeritud finantsaruanded, mis vastavad seisuga 31.12.2022 kehtinud IFRS-le, koos 31.12.2021 lõppenud majandusaasta võrdlusandmetega, nagu on kirjeldatud tähtsamate arvestuspõhimõtete kokkuvõttes. Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on kontserni finantsseisundi algaruanne koostatud seisuga 01.01.2021, mis on kuupäev, mil kontsern hakkas rakendama IFRS-i. Selles lisas selgitatakse peamisi kohandusi, mida kontsern kohaliku raamatupidamistava kohaste finantsaruannete, sealhulgas seisuga 01.01.2021 koostatud finantsseisundi aruande ja 31.12.2021 lõppenud majandusaasta finantsinformatsiooni, ümberhindamisel tegi.

EELMISE RAAMATUPIDAMISTAVA KOHASOLT ESITATUD ARUANDEAASTA KASUMI VÕRDLOS IFRS-ILE
VASTAVA ARUANDEAASTA KASUMIGA

	2021. a aruandeaastas kasum (eurodes)
2021. a aruandeaasta koondkasum eelmise raamatupidamistava kohaselt	2 185 937
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	
<i>IFRS 16 rakendamisest tulenev kasutusõiguse vara amortisatsioonikulu ja rendikohustuse intressikulude suurenemine ning rendikulu vähenemine</i>	-14 456
2021. a aruandeaasta koondkasum IFRS-i kohaselt	2 171 481

EELMISE RAAMATUPIDAMISTAVA KOHASOLT ESITATUD RAHAVOOGUDE VÕRDLOS IFRS-ILE
VASTAVATE RAHAVOOGUDEGA

	2021. a aruandeaastas rahavood (eurodes)
2021. a aruandeaasta rahavood äritegevusest eelmise raamatupidamistava kohaselt	1 145 225
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	
<i>IFRS 16 rakendamine</i>	85 151
2021. a aruandeaasta rahavood äritegevusest IFRS-i kohaselt	1 230 376
2021. a aruandeaasta rahavood investeerimistegevusest eelmise raamatupidamistava kohaselt	2 367 836
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	
<i>IFRS 16 rakendamine</i>	0
2021. a aruandeaasta rahavood investeerimistegevusest IFRS-i kohaselt	2 367 836
2021. a aruandeaasta rahavood finantseerimistegevusest eelmise raamatupidamistava kohaselt	-3 240 914
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	
<i>IFRS 16 rakendamine</i>	-85 151
2021. a aruandeaasta rahavood finantseerimistegevusest IFRS-i kohaselt	-3 326 065

2021. a aruandeaasta rahavood eelmise raamatupidamistava kohaselt	272 147
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	0
2021. a aruandeaasta rahavood IFRS-i kohaselt	272 147
2021. a aruandeaasta raha ja raha ekvivalentide muutus eelmise raamatupidamistava kohaselt	272 147
Arvestuspõhimõtete muudatustest tulenevad korrigeerimised	0
2021. a aruandeaasta raha ja raha ekvivalentide muutus IFRS-i kohaselt	272 147

JUHATUSE KINNITUS AASTAARUANDELE

Juhatus kinnitab, et:

1. Konsolideeritud aastaaruande koostamisel kasutatavad raamatupidamise arvestuspõhimõtted ning teabe esitusviis on kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt;
2. Raamatupidamise aastaaruanne kajastab õigesti ja õiglaselt Bestair Group OÜ konsolideeritud finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid;
3. Bestair Group OÜ on jätkuvalt tegutsev.

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 31.03.2023

Bestair Group OÜ (registrikood: 11966602) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
IVO KÖPPER	Juhatuse liige	31.03.2023

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Bestair Group OÜ osanikele

Arvamus

Oleme auditeerinud Bestair Group OÜ ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31.12.2022 ning konsolideeritud koondkasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finants tulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseteliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetega.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuriid vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamus avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantssteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/
Helen Veetamm
Vandeauditori number 606

/digitaalselt allkirjastatud/
Ele Pajusaar
Vandeauditori number 652

KPMG Baltics OÜ
Audiitorettevõtja tegevusloa number 17
Narva mnt 5, Tallinn 10117
31.03.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

Bestair Group OÜ (registrikood: 11966602) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
HELEN VEETAMM	Vandeaudiitor	31.03.2023
ELE PAJUSAAR	Vandeaudiitor	31.03.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmete paigaldus	43221	34815662	100.00%	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6064356
E-posti aadress	info@bestair.ee